

ZRZESZ KASZEBSKO

PISMO LUDU KASZUBSKIEGO

„Zrzesz Kaszebsko” wychodzi trzy razy w tygodniu. Dodatek dla rodziny kaszubskiej „Cech” ukazuje się w każdym numerze czwartkowym. — Prenumerata pocztowa i pod opaską miesięcznie 40,— zł, prenumeratę pocztową należy odnawiać od 1 do 15 każdego miesiąca. — Cena pojedynczego numeru 3,— zł.

Redaktor Naczelny: Ignacy Szutenberg, przyjmuje w środy i soboty od godz. 10—12.
Redaguje Kolegium. Wydawca: Spółdz. Wydawn. „Zrzesz Kaszebsko”. Adres Redakcji i Administracji: Wejherowo, Rynek 7. — Skrzynka Poczтовая nr. 30, Telefon 68.

Rok X

Wejherowo — czwartek, 27 lutego 1947

Nr 25

Korzystamy z amnestii

Uchwalona przez Sejm Ustawodawczy w dniu 22 lutego br. ustawa o amnestii jest bodaj jednym z najdonioślejszych wydarzeń w powojennym życiu społeczno-politycznym Polski. Wiele tysięcy ludzi z natury dobrych, którzy na skutek wpływów wojny, na skutek niesumiennej lub wręcz wrogiej propagandy zbłądzili, wróci z poza krąg więziennych do wolnego życia codziennych zajęć. Wiele tysięcy ludzi, ukrywających się po lasach, zakłócających dotąd spokój zmęczonej pracą ludności, wróci do swoich rodzin i do życia normalnego. Wielu tysiącom ludzi, błąkających się za granicą, będących dotąd pod wpływem faszystowskiej propagandy Andersa, otwiera się możliwość powrotu do kraju. Tak więc amnestia jest dziełem, które z jednej strony daje niebывałe dobrodziejstwa zbłądzonym, a z drugiej — daje Polsce setki tysięcy obywateli, którzy z nami wspólnie pracować będą nad odbudową zniszczonego kraju.

Słusznie podkreśla prasa krajowa, że amnestia — to dzieło nie tylko miłosierdzia chrześcijańskiego, ale także dojrzałości i mądrości politycznej czołowych osobistości demokracji ludowej.

Niema polaci ziemi polskiej, na którejby z największym entuzjazmem nie powitano ustawy o amnestii. Również ludność kaszubska wyraża swoje zadowolenie i swą wdzięczność Rządowi i Sejmowi za dzieło tak wielkiej wagi.

Jakkolwiek mało stosunkowo Kaszubów znajduje się poza kratami za przestępstwa karne i polityczne, jakkolwiek prawie wcale nieznana jest na Kaszubach reakcja podziemna — to jednakowoż korzystają Kaszubi z amnestii, gdyż wielu Kaszubów znajduje się jeszcze za granicą, którzy w obawie przed niepewnością z żalem rezygnowali dotąd z powrotu do ukończonych stron ojczystych. Takich znajduje się dzisiaj jeszcze około 5 tysięcy. Wielu z nich ma w domu żonę i dzieci, z utęsknieniem moczujące na powrót drogiego ojca.

Dzisiaj już znikła wszelka obawa przed niepewnością, dzisiaj Kaszubi, będący za granicą, wrócą napewno do kochanych swoich rodzin. Jest to niemała radość dla tych wszystkich, którzy z dnia na dzień, z miesiąca na miesiąc oczekują na drogie im osoby. Radujmy się więc razem z nimi! (A. L.)

Nowy zastępca sekretarza generalnego ONZ.

Nowy Jork (PAP). Na miejsce Johna Hutsona, który podał się do dymisji ze stanowiska zastępcy sekretarza generalnego ONZ, mianowano Amerykanina Byrona Pricea.

Deklaracja praw i wolności obywatelskich oraz ustawa o amnestii uchwalona

W dniu 22 lutego br. Sejm Ustawodawczy uchwalił jednomyślnie deklarację następującej treści:

Sejm Ustawodawczy jako organ władzy zwierzchniej Narodu Polskiego deklaruje uroczyste, iż w swych pracach konstytucyjnych i ustawodawczych oraz przy wykonywaniu kontroli nad działalnością rządu i ustalaniu zasadniczego kierunku polityki państwa będzie kon-

tinuować realizację podstawowych praw i wolności obywatelskich, jak:

- a) równość wobec prawa bez względu na narodowość, rasę, religię, płeć, pochodzenie, stanowisko lub wykształcenie;
- b) nietykalność osobistą, ochronę życia i mienia obywateli,
- c) wolność sumienia i wolność wyznania,
- d) praw do nauki, wolność ba-

dań naukowych i ogłaszania ich wyników oraz wolność twórczości artystycznej.

e) wolność prasy, słowa, stowarzyszeń, zebrań, zgromadzeń publicznych i manifestacji,

f) prawo wybierania i wybieralności do organów władzy państw.

g) nienaruszalność mieszkania,

h) tajemnicę korespondencji oraz środków porozumienia,

i) prawo wnoszenia skarg, petycji i podań do właściwych organów władzy państwowej i samorządowej

j) prawo do pracy i wypoczynku,

k) prawo korzystania z ubezpieczeń socjalnych,

l) opiekę nad rodziną oraz nad matką i dzieckiem,

o) ochronę zdrowia i zdolności do pracy.

Sejm Ustawodawczy uchwalił również w drugim i trzecim czytaniu jednomyślnie ustawę o amnestii.

Nabożeństwa, pochody i akademie na cześć nowego rządu

Wrocław (PAP). W związku z wyborem nowego Prezydenta i uformowaniem nowego Rządu R. P., na życzenie miejscowego społeczeństwa zostały odprawione w niedzielę dnia 16 bm. we wszystkich kościołach tutejszego powiatu uroczyste nabożeństwa za pomysłowość naszego Rządu, który poprowadzi naród ku lepszej przyszłości. Po nabożeństwach odbyły się pochody manifestacyjne oraz akademie, w których wzięły udział szerokie rzesze społeczeństwa.

Ponad 45.000 więźniów skorzysta z amnestii

Z łaski Prezydenta Rzeczypospolitej i dobrodziejstwa ustawy o amnestii skorzysta ogółem ponad 45 tysięcy więźniów. Z wzięcia i aresztów prewencyjnych zwolnionych zo-

stanie natychmiast 25 tysięcy ludzi.

Amnestia — to historyczny akt wielkiej siły moralnej demokracji polskiej. Jest dziełem miłosierdzia i mądrości politycznej.

Pełnomocnictwa dla Rządu

Uchwalona Mała Konstytucja, upoważniająca Rząd do wydawania dekretów z mocą ustawy, ma brzmienie następujące:

Art. 1. Upoważnia się Rząd do wydawania dekretów z mocą ustawy według zasad ustalonych w przepisach art. 4 ustawy konstytucyjnej

Lody na Bałtyku zagrażają handlowi szwedzkiemu.

Sztokholm (PAP). Zamarznięcie Bałtyku wywołało groźbę ograniczenia w poważnym stopniu zagranicznego handlu szwedzkiego na okres najbliższych tygodni. W ciągu ostatnich 24 godzin statki zagraniczne nie mogły przybić do portów szwedzkich. Przed Goeteborgiem zablokowanych jest 40 statków, a na zachodnim wybrzeżu Szwecji nastąpiło całkowite zahamowanie ruchu na skutek olbrzymich zapór lodowych. Akcja łamaczy lodów nie przyniosła żadnych wyników. Od dłuższego czasu również nie wypłynęły na połow kutry rybackie. Wszelka komunikacja morska z Finlandią została przerwana.

Postulaty ludności słowiańskiej w Karyntii

Belgrad (PAP). Agencja Tanjug donosi, że ludność słowiańskiej Karyntii zwróciła się do władz karyntyńskich z żądaniem wprowadzenia do instytucji rządowych i samorządowych języka słowiańskiego. Ludność powołuje się na oświadczenie delegacji austriackiej w Londynie, że Słowacy w Karyntii korzystają z pełnego równouprawnienia z Austriakami. W praktyce jedynym oficjalnym językiem jest dotychczas niemiecki.

z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 71) na okres od dnia zamknięcia obecnej sesji Sejmu Ustawodawczego do dnia otwarcia następnej sesji Sejmu.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim ministrom, każdemu z nich we właściwym zakresie działania.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ilu jest Serbów Łużyckich

Budziszyn (IP). W związku z toczącymi się rokowaniami w sprawie traktatu pokojowego z Niemcami, znowu wysuwana jest na pierwszy plan kwestia Serbów Łużyckich. Według obliczeń Związku Serbów Łużyckich żyje w Łużycy około 900 tysięcy mieszkańców, z czego jest około 500.000 Łużyckich Serbów a tylko 400.000 Niemców, spośród których jest wiele niemieckich uchodźców z Czechosłowacji i Polski.

Zeszłoroczny spis ludności w Dolnej Łużycy przeprowadzony był absolutnie niesprawiedliwie, jak stwierdza Związek Serbów Łużyckich. Aby wykazać jaknajmniejsze liczby, dotyczące liczebności Serbów Łużyckich, Niemcy przy spisie ludności posługiwali się policją, fałszywymi informacjami, odgrażaniem się i wszelkimi możliwymi środkami terroru. „Domovina” Serbów Łużyckich wydała z tej okazji ulotki, w których informowała ludność miejsco-

wą, jak wypełniać arkusze spisowe, jednak policja niemiecka ulotki te skonfiskowała, aczkolwiek poprzednio ich wydanie zostało pozwolone przez cenzurę. Równocześnie policja niemiecka przeprowadziła rewizje domowe w mieszkaniach funkcjonariuszy organizacji serbsko-łużyckich. To wszystko wpływało na spis ludności, przy którym ludność łużycko-serbska bała się przyznać do swej narodowości. Tym tylko da się wytłumaczyć fakt, że spis ludności wykazuje większość niemiecką. W niektórych miejscowościach uznano arkusze spisowe, na których ludność przyznała się do narodowości serbsko-łużyckiej za nieważne. W innych gminach ludność informowano w tym sensie, że wprowadzić można zadeklarować język serbo-łużycki jako macierzysty, jednak nie wolno przyznawać pochodzenia serbo-łużyckiego.

